TÜBİTAK

TEKNOLOJİ VE YENİLİK DESTEK PROGRAMLARI BAŞKANLIĞI (TEYDEB) YENİLİK DESTEK PROGRAMI

1711 - Yapay Zekâ Ekosistem Çağrısı - 2023

1711-YZE-2023

Bu çağrı duyurusu, Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi çerçevesinde yapılmaktadır. Çağrıda belirtilmeyen hususlar için Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi ve ilgili diğer TÜBİTAK mevzuatı hükümleri geçerli olacaktır.

1. **Çağrı Kodu**
   1711-YZE-2023

2. **Çağrı Başlığı**
   1711 - Yapay Zekâ Ekosistem Çağrısı - 2023

3. **Ön Bilgi ve Çağrı Gerekçesi**
   Birincisi 2022 yılında yapılan bu destek programının, hem gelen yoğun talepler hem de birincisinde başlatılan projelerin verimliliği yüksek görüldüğünden ikincisinin planlanmasına karar verilmiştir. Bu destek programı, üniversite/kamu araştırma merkez ve enstitülerindeki bilgi birikiminden faydalanılarak, Türkiye'de yerleşik ve proje sonuçlarını Türkiye'de uygulamayı taahhüt eden şirketlerimizin geliştirdiği yapay zekâ teknolojilerinin; yapay zekâ çözümlerine kendi bünyelerinde ihtiyaç duyan şirketlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda ürün ya da çözümlere dönüştürülmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

   Yapay Zekâ Enstitüsü bu kapsamda geliştirilen çözümlerin temel entegrasyonundan ve oluşan bilgi birikiminin ekosisteme hızlı bir şekilde aktarılmasından sorumlu olacaktır.

   Yapay Zekâ Enstitüsü altındaki iş analiz birimleri ve transfer laboratuvarları, her bir proje sonucunda kazanılan bilgi birikiminin ekosistemdeki diğer şirketlere ve diğer sektörlere aktarımında görev alacaktır. İş analiz birimleri, benzer projelerden elde edilen kazanımları ve öğrenilmiş dersleri projeler arasında yaygınlaştıracaktır. Transfer laboratuvarları, genelleştirilmiş çözümler kataloğu, anonimleştirilmiş kullanım senaryoları veri tabanı, öğrenilmiş dersler ve iletişim platformu, tekrar kullanılabilir yazılım kütüphaneleri ve yöntem/araç öneri sistemi gibi yardımcı araçlar geliştirecektir.

4. **Çağrı Hedefleri**
   Bu destek modelinde, yapay zekâ çözümlerine ihtiyaç duyan şirketlerimizin, teknoloji sağlayıcı olarak en az bir şirket, bu konuda tecrübeli en az bir üniversite araştırma laboratuvarı/merkezi ya da kamu araştırma merkezi/enstitüsü ve TÜBİTAK Yapay Zekâ Enstitüsü ile konsorsiyum oluşturmaları hedeflenmektedir.

   Kendi sektöründe çözülmesi gereken bir problem için yapay zekâ çözümüne ihtiyaç duyan şirketlerimiz, konsorsiyum üyesi olacak partnerleri kendileri bulabileceği gibi; bu ihtiyacını daha hızlı ve verimli bir şekilde çözebilmek için Yapay Zekâ Enstitüsünün desteğiyle bu konuda tecrübeli teknoloji sağlayıcı şirketler, üniversite araştırma laboratuvarları ve kamu araştırma merkezleri ya da enstitüleri ile eşleştirilebilecektir.

5. **Beklenen Etki**
   Bu destek programının, Türkiye Yapay Zekâ Ekosistemini harekete geçirecek bir katalizör görevi üstlenmesi ve farklı açılardan katkı sağlaması beklenmektedir. Öncelikle,
   (1) sanayinin ihtiyaç duyduğu yapay zekâ çözümlerinin teknoloji sağlayıcısı şirketlerimiz tarafından geliştirilmesi,
   (2) hali hazırda üniversite/kamu araştırma merkezlerinde yerleşmiş olan yapay zekâ alanındaki bilgi birikiminin şirketlerimize aktarılması,
   (3) yapay zekâ ekosistemi kapsamında benzer çözümlere ihtiyaç duyan şirketlere, gerçekleştirilen çözüm hakkında farkındalık oluşturulması,

(4) yapay zekâ ekosisteminde var olan KOBİ ve girişimci kurumların desteklenmesi,
(5) yapay zekâ ekosistem aktörlerinin aktif bir iş birliği modeline yönlendirilmesi,
(6) ihtiyaç sahibi şirketlerimize yapay zekâ alanındaki deneyimin ve bilgi birikiminin, teknoloji sağlayıcı firmalarca ve Yapay Zekâ Enstitüsü aracılığıyla sürekli olarak aktarılmasının sağlanması ve
(7) yapay zekâ alanında araştırmacı insan kaynağının yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

6. Çağrı Kapsamı

Bu program kapsamında ilk aşamada dört öncelikli alan desteklenecektir. Bu öncelikli alanlar
(1) **Akıllı Üretim Sistemleri**,
(2) **Akıllı Tarım, Gıda ve Hayvancılık**,
(3) **Finans Teknolojileri**,
(4) **İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik**
olarak belirlenmiştir.

Akıllı Üretim Sistemleri
alanında yapılacak başvuruların, sanayide Dijital Dönüşümün geldiği seviyeyi yapay zekâ teknolojileri ile yükseltmesi ve sanayideki model fabrikalar sayesinde görünür kılınması amaçlanmaktadır. Geliştirilecek çözümlerden elde edilecek kazanımlar, iş hacmimin büyümesi, maliyetin düşürülmesi ve ürün kalitesinin iyileştirilmesi gibi gruplandırılabilir. Bu kapsamda, kestirimci bakım ve kalite, dijital ikiz, üretim optimizasyonu, tedarik zinciri optimizasyonu, satış sonrası hizmetlerin yönetimi, ürün ve tasarım geliştirme, iş güvenliği, depolama ve lojistik optimizasyonu, enerji tüketim optimizasyonu, siber güvenlik önlemleri ve bunlar gibi diğer üretime yönelik yapay zekâ çözümleri beklenmektedir.

Gıda arzının ve güvenliğinin gittikçe artan kritik önemi dolayısıyla **Akıllı Gıda, Tarım ve Hayvancılık** alanında geliştirilecek yapay zekâ temelli çözümlerin sektöre önemli faydalar getirmesi beklenmektedir.

Bir diğer öncelikli alan olan **Finans Teknolojileri** alanında Türkiye'nin yüksek olgunluk seviyesinin, geliştirilecek çözümlerin finans sistemine entegrasyonunu kolaylaştırması beklenmektedir. **E-Ticaret** sektörünün karşılaştığı gerçek saha problemlerinin çözümüne yönelik yapay zekâ Ar-Ge çözümleri ve sektörde oluşan/oluşacak büyük veri üzerinde yapılabilecek yapay zekâ uygulamaları da bu tematik alanda değerlendirilecektir.

İklim değişikliğinin etkileri artan bir ivmeyle ülkemizde yaşamı olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle enerji, üretim, ulaşım ve şehircilik alanında kullanılan fosil yakıtlar bu değişikliğin başlıca nedenidir. İklim değişikliğine sebep olan faktörleri azaltmaya ve iklim değişikliği adaptasyonuna yönelik çalışmalarda yapay zekâdan faydalanmak bu çağrının kapsamına girmektedir. Bu amaçla gerçekçiliği yüksek iklim modelleri, enerji verimliliğinin arttırılması, yenilenebilir enerji kaynaklarının verimini arttıracak yöntemler, her türlü üretimde karbon ve su ayak izini azaltacak önlemler, atık yönetimi, sürdürülebilirlik ve bunlara benzer çalışmalarda yapay zekâ çözümlerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bazı çalışma konuları birden fazla tematik alanın kapsamına girebilmektedir. Bu durumda geliştirilen çözümün her iki alanda da kullanılması mümkün olabilecektir.

6.1. Konsorsiyum Yapısı:

Bu destek modelinde yapay zekâ çözümlerine ihtiyaç duyan şirketlerimizin, teknoloji sağlayıcı olarak en az bir KOBİ statüsünde şirket, bu konuda tecrübeli en az bir üniversite araştırma laboratuvarı/merkezi ya da kamu araştırma merkezi/enstitüsü ve TÜBİTAK Yapay Zekâ Enstitüsü ile konsorsiyum oluşturmaları beklenmektedir. Mümkünse söz konusu sektöre doğrudan etkisi olan bir kamu kuruluşu da düzenleyici, denetleyici, teşvik edici olması açısından iştirakçi olarak konsorsiyum içerisinde yer alabilir.

Bu çağrıda Proje başvurusu yapacak konsorsiyumun Yapay Zekâ Enstitüsü ile başvuru öncesi bir iş birliği protokolü imzalaması ve bu iş birliği protokolünün proje önerisi ekinde sunulması gerekmektedir.

Proje başvurusu yapacak konsorsiyumun yapısında asgari bileşenler olarak:

- Müşteri Kuruluş olarak:
  - Büyük ölçekli kuruluşun veya
  - KOBİ'nin
- Teknoloji Sağlayıcı Kurum/Kuruluşlar olarak:
  - Yapay zekâ teknolojileri üzerine çalışan en az bir KOBİ'nin ve
  - En az bir üniversite araştırma laboratuvarının/merkezinin ya da kamu araştırma merkezinin/enstitüsünün
- Ar-Ge'ye destek olmak ve katalizör görevi üstlenmek üzere Yapay Zekâ Enstitüsünün bulunması beklenmektedir.

Çağrıya, Müşteri Kuruluşun ihtiyacı doğrultusunda, Teknoloji Sağlayıcı Kurum/Kuruluşların yapacağı çalışmaları kapsayan bir Ar-Ge proje önerisi sunulacaktır. Teknoloji Sağlayıcı Kurum/Kuruluşlar, Ar-Ge çalışmalarını yürüterek ürünü (veya süreci) geliştirecektir. Müşteri Kuruluşun, ihtiyacını ortaya koyarak; gerekli verileri ve çalışma ortamını sağlaması beklenmektedir.

6.2 Fikri ve Sinai Mülkiyet Hakları:

Projenin yürütülmesinde görev alan kurum/kuruluşlar, ayrıca kuruluşlar ile projede görevli kişiler arasındaki fikri ve sınaî ürünler üzerindeki hak sahipliği, kurum, kuruluş ve kişiler arasında ilgili mevzuat doğrultusunda başvuru öncesinde yapacakları iş birliği sözleşmesi ile belirlenir.

6.3 Çağrıya Özgü Tanımlar:

Bu alanda geçmeyen tanımlar için Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesindeki tanımlar geçerli olacaktır.

6.3.1 İş birliği protokolü: Konsorsiyum üyeleri ve Yapay Zeka Enstitüsü arasında imzalanan, proje başvurusu ekinde TÜBİTAK'a sunulan; projenin tarifi, tarafların sorumlulukları, fikri hakların paylaşımı ve hukuki uyuşmazlıkların çözümü gibi konularda,

bu Uygulama Esasları ve bağlı mevzuatta düzenlenmeyen hususlara ilişkin hükümleri belirleyen protokolü,

6.3.2 GYK: Grup Yürütme Kurulunu,

6.3.3 Müşteri kuruluş: Ar-Ge'ye dayalı çözüme ihtiyacı olan, bu ihtiyacının karşılanması amacıyla konsorsiyumda yer alan, sektörüne ve ölçeğine bakılmaksızın, Türkiye'de yerleşik sermaye şirketlerini,

6.3.4 Kabul edilen bütçe: Projede önerilen bütçenin değerlendirilmesi neticesinde destek kapsamına alınan toplam tutarı,

6.3.5 Kabul edilen harcama tutarı: Dönem raporunun değerlendirilmesi neticesinde kabul edilen harcama ve gider kalemlerine ilişkin toplam tutarı,

6.3.6 İştirakçi: Desteğe konu proje veya faaliyetin yürütülmesi sürecinde veya sonucunda, doğrudan fayda veya menfaat elde etmeden yararlanıcıya projenin yürütülmesinde katkıda bulunan (teknik ve mali destek sağlama, uzmanlık aktarımı vb.) kurum ve/veya ilgili kişi,

6.3.7 Teknoloji sağlayıcı kuruluş: Proje kapsamında Ar-Ge çalışmalarında yer alan Türkiye'de yerleşik KOBİ ölçeğinde sermaye şirketleri,

6.3.8 Teknoloji sağlayıcı kurum: Proje kapsamında Ar-Ge çalışmalarında yer alan üniversite araştırma laboratuvarları/merkezleri ve kamu araştırma merkezleri/enstitüleri,

6.3.9 Ticarileşme izleme süresi: Proje destek süresi bittikten sonra başlayan ve en fazla 60 ay olan ancak gerektiğinde proje bazında TÜBİTAK tarafından değiştirilebilen, proje çıktılarının ticarileşme durumunun takibi amacıyla kullanılan süreyi,

6.3.10 Ticarileşme planı: Proje destek süresinin son döneminde kuruluş tarafından sunulan ve proje çıktısının ticarileşmesi için yapılmış veya proje tamamlandıktan sonra yapılması planlanan çalışmaları ve açıklamaları içeren belgeyi,

6.3.11 YZE: TÜBİTAK BİLGEM'e bağlı olan Yapay Zekâ Enstitüsü'nü,
ifade eder.

7. Proje Bütçesi Üst Sınırı: Başvurulan projelerin bütçesi Genel Gider, Proje Teşvik İkramiyesi ve Kurum Hissesi hariç en fazla 5.000.000 TL (beş milyon Türk Lirası) olacaktır.

8. Proje Süresi Üst Sınırı:

9.1. Proje süresi toplamda **en fazla** 24 ay olacaktır.

9.2. Destek süresi tamamlanan projelerin ticarileşme aşamaları da proje sözleşmesinde açıklanacak süreç çerçevesinde izlenecektir.

10. Desteklenen ve Desteklenmeyen Gider Kalemleri:

10.1. Teknoloji Sağlayıcı Kurum/Kuruluşların aşağıdaki giderleri desteklenir:

10.1.1. Sermaye şirketleri

a) Personel giderleri.

b) Seyahat giderleri.

c) Danışmanlık giderleri (ayrıca bkz. 10.3.).

ç) Hizmet alımı giderleri (ayrıca bkz. 10.3.)

d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri.

e) Malzeme ve sarf giderleri

f) Genel Gider Desteği (%20) Bu destek **yalnızca Mikro KOBİ Ölçeğindeki** kuruluşlara verilecektir.

10.1.2 Üniversite/Araştırma Merkezleri

a) Personel giderleri.

b) Bursiyer giderleri

c) Seyahat giderleri.

c) Danışmanlık giderleri (ayrıca bkz. 10.3.).

ç) Hizmet alımı giderleri (ayrıca bkz. 10.3.)

d) Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri.

e) Malzeme ve sarf giderleri

f) Kurum Hissesi (Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesi'nin 95 inci maddesinin onbir, oniki ve onüçüncü fıkralarına göre tespit edilen oranda) .

10.2. Müşteri Kuruluşun, projede teknolojinin geliştirilmesinde yapılacak ArGe faaliyetlerine katılması durumunda sadece geliştirilecek teknolojinin şirket bünyesine kazandırılması için harcayacağı işgücü desteklenecektir. Bu desteğin üst sınırı 18 adam-ay işgücünü geçmeyecektir. Müşteri kuruluşun bu amaçla talep edeceği destek miktarı da toplam proje bütçesi kapsamında değerlendirilecektir.

10.3 Desteklenmeyen giderler: Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinde belirtilenleri ve aşağıdaki giderleri TÜBİTAK desteklemeyecektir:

a) Proje ortaklarının birbirinden aldığı danışmanlık ve hizmet giderleri desteklenmez.

b) 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre Müşteri ya da Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş için ilişkili kişi kapsamında olan kuruluşlardan alınan danışmanlık ve hizmet giderleri desteklenmez.

c) Ticarileşme sürecindeki faaliyetlere ilişkin giderler desteklenmez.

11. Destek Oranı:

11.1. Çağrı kapsamında desteklenen projeler dönemsel desteklemeye esas harcama tutarına uygulanacak destek oranları ile desteklenir.

11.2. **Müşteri Kuruluş büyük ölçekli kuruluş ise;** izleme aşamasında dönem raporunda **Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar) tarafından beyan edilen giderin %20'sini** Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar)a öder. TÜBİTAK giderleri değerlendirir ve belirleyeceği "kabul edilen harcama tutarının" %60'ını Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar)a hibe destek olarak verir. Kalan kısmı Teknoloji Sağlayıcı Kuruluşun(ların) kendisi karşılamış olur.

11.3 **Müşteri Kuruluş KOBİ ise;** izleme aşamasında dönem raporunda **Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar) tarafından beyan edilen giderin %10'unu** Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar)a öder. TÜBİTAK giderleri değerlendirir ve belirleyeceği "kabul edilen harcama tutarının" %70'ini Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar)a hibe destek olarak verir. Kalan kısmı Teknoloji Sağlayıcı Kuruluşun(ların) kendisi karşılamış olur.

11.4 Müşteri Kuruluş izleme aşamasında dönem raporunda personel giderini (Bakınız Madde 10.2) TÜBİTAK'a sunabilir. TÜBİTAK gideri değerlendirir ve belirleyeceği "kabul edilen

harcama tutarının" %60'ını Müşteri Kuruluşa hibe destek olarak verir. Kalan kısmı Müşteri Kuruluş kendisi karşılamış olur.

11.5 Destek oranı, **genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler ve vakıf üniversiteleri, eğitim ve araştırma hastanesi, kamu araştırma merkez ve enstitüleri için** %100'dür. TÜBİTAK dönemlerde beyan edilen harcamaları değerlendirir ve "kabul edilen harcama tutarını" belirler. **Müşteri kuruluş, büyük ölçekli kuruluş ise bu tutarının %20'sini; Müşteri Kuruluş KOBİ ise bu tutarın %10'unu karşılar.** Geri kalan kısmını TÜBİTAK hibe destek olarak verir.

12. Destek Ödeme Şekli:

12.1. Müşteri Kuruluş; harcama ve giderler ile proje faaliyetlerinin uygunluğunu dönemsel olarak değerlendirir ve Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar) ile mutabık kaldıktan sonra, dönemsel harcama tutarının kendi payına düşen kısmını 11.2 ve 11.3 maddesinde belirtilen koşul ve oranları dikkate alarak Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar)a öder. Mali Müşavir (MM) raporu tarihine kadar Teknoloji Sağlayıcı Kuruluşun(ların) banka hesabına yatırır, ardından dönem raporu TÜBİTAK'a sunulur.

12.2. TÜBİTAK, Dönem raporunu değerlendirir ve Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar) için Kabul Edilen Harcama Tutarlarını[1] belirler.

12.3. TÜBİTAK, Kabul Edilen Harcama Tutarlarına, işbu çağrının 11. başlığında sunulmuş olan destek oranlarını uygulayarak kurumlara/kuruluşlara ödeme yapar.

12.4 İşbu çağrının 10.2 maddesi kapsamında Müşteri kuruluş tarafından harcama beyanı yapılırsa TÜBİTAK, Müşteri Kuruluş için Kabul Edilen Harcama Tutarına 11.4 maddesinde belirtilen destek oranını uygulayarak Müşteri Kuruluşa öder. (Kalan tutar Müşteri Kuruluş tarafından karşılanır.)

12.5 Bu çağrı kapsamında talep edilmesi durumunda sermaye şirketlerine teminat karşılığı ön ödeme yapılabilir. Ön ödeme oranı en fazla kabul edilen bütçenin %25 olarak uygulanacaktır.

[1] Kabul edilen harcama tutarı; proje faaliyetleri ve karar yazısı ile bildirilen desteklenecek giderler doğrultusunda, ilgili mevzuat hükümleri ve izleyici görüşleri dikkate alınarak belirlenir.

13. Çağrı Takvimi: Çağrı Takvimi aşağıda verilmiştir:

1711 YZE 2023 Çağrı Takvimi	
Çağrının açılış tarihi	1 Mayıs 2023
Kuruluş Bazlı Ön Kayıt son tarihi [1, 2, 3, 4]	29 Temmuz 2023, saat: 17:30
Proje Başvurularının PRODİS üzerinden alınmaya başlanması [4]	1 Mayıs 2023
Çağrı kapanış tarihi [5]	31 Temmuz 2023, saat 23:59
Proje başvurularındaki eksik belgelerin tamamlanması [6]	İş Birliği Protokolü ile ilgili eksiklikler istendiği tarihten itibaren TÜBİTAK'ın belirlediği tarihe kadar tamamlanır.

NOTLAR:

1. Başvuru yapabilmek için kuruluş bazlı ön kayıt belgelerinin Müşteri Kuruluş ve bütün Tedarikçi Kuruluşlar tarafından TÜBİTAK'a ulaştırılması gerekir. Belirtilen tarih, gerekli evrakların TÜBİTAK'a evrak girişinin yapılacağı son tarihtir. Ön kayıt evrakları süresi içinde TÜBİTAK'a ulaşmayan başvurular işleme alınmaz. Üniversite/araştırma merkezlerinin kuruluş bazlı ön kayıt işlemi yaptırmayacaklardır. Üniversite /araştırma merkezleri "Kamu_kurum_ve_kuruluslari_ile_universiteler_icin_on_kayit_kilavuzu"nda yer alan açıklamalara göre yetkilendirme işlemlerini yapacaklardır. PRODİS'te kaydı olmayan veya kuruluş yetkilileri eksik/hatalı olan üniversite/araştırma merkezlerinini ön kayıt son tarihine kadar dilekçe ile TEYDEB'e başvurması gerekmektedir.
2. Daha önce kuruluş bazlı ön kayıt onayı alan kuruluşlar tekrar kuruluş bazlı ön kayıt yaptırmayacak ve ön kayıt evrakı göndermeyecektir.
3. Kuruluş bazlı ön kayıt sürecini anlatan kullanıcı kılavuzu Firma Kullanıcılarının ve Firma Ön Kayıt Sorumlusunun ana sayfasında yer almaktadır. Kuruluş bazlı ön kayıt sürecine ilişkin soru/sorunlarınız için teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr adresi ile iletişime geçebilirsiniz.
4. Proje önerisinin PRODİS'ten gönderilmeye başlanacağı tarihtir. Gönderim için kuruluş bazlı ön kayıt onayı gerekir.
5. Proje önerisinin PRODİS'ten gönderileceği son tarihtir.
6. TÜBİTAK'ın, tespit ettiği eksikliklerin giderilmesini istediği durumda, düzeltme için azami süredir. PRODİS'te açılan revizyonun tamamlanma süresini ifade eder. Sürenin uzatılması kuruluş tarafından gerekçeli olarak talep edilmesi halinde ayrıca değerlendirilir.

14. Başvuru Yapabilecek Kuruluşlar:

14.1. Teknoloji Sağlayıcı Kurum(lar)/Kuruluş(lar) KOBİ ölçeğinde sermaye şirketleri ve üniversite araştırma laboratuvarları/merkezleri ya da kamu araştırma merkezleri/enstitüleri olacaktır. Müşteri Kuruluş KOBİ ya da Büyük ölçekli sermaye şirketi olabilir[2].

14.2. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre ilişkili kişi kapsamında olan kuruluşlar, Müşteri Kuruluş ve Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş olarak aynı projede yer almaz.

[2] TÜBİTAK Açık Bilim Politikası doğrultusunda, TEYDEB'in desteklediği tamamlanmış projelere ilişkin veriler PRODİS'ten paylaşılmaya başlanmıştır. Yeni işbirliklerinin oluşturulmasına yardımcı olmak amacıyla TEYDEB ana web sayfası olan https://eteydeb.tubitak.gov.tr/teydebanasayfa.htm linki üzerinden "Tamamlanmış Projeler" seçeneği kullanılarak, projelere ilişkin bilgilere ve kullanım kılavuzuna erişilebilmektedir.

15. Başvuru Yöntemi:

15.1. Proje başvuruları tek aşamalı yapılacaktır (Ön Proje Başvurusu yapılmaz).

15.2. Ön kayıt işlemi (kuruluş bazlı ön kayıt yapılacaktır) süreçleri tamamlandıktan sonra proje önerisi PRODİS üzerinden e-imza ile TÜBİTAK'a gönderilir.

15.3 Proje başvurusu öncesi konsorsiyumun Yapay Zekâ Enstitüsü ile iletişime geçerek çağrı alanlarına uygunluk vb. konularda mutabık kalması ve iş birliği protokolünü imzalaması gerekmektedir.

16. Çağrıya Başvuru Koşulları:

16.1. Çağrıya bir Müşteri Kuruluş ve Teknoloji Sağlayıcı Kurum/Kuruluşlar olarak Yapay zekâ üzerine çalışan en az bir KOBİ ölçeğinde sermaye şirketi ve en az bir üniversite araştırma laboratuvarı/merkezi ya da kamu araştırma merkezi/enstitüsü oluşturacakları konsorsiyum ile başvuru yapacaktır. Başvuruyu Müşteri kuruluş yürütücü olarak yapacaktır.

16.3. Kuruluşların kendi bünyesinde üretmekte olduğu veya daha önce ürettiği bir ürünün aynısının Teknoloji Sağlayıcı Kuruluş(lar) tarafından üretilmesine yönelik projeler için başvuru yapılmaz.

16.4. Başvurulan projelerde, Müşteri Kuruluşta ve Teknoloji Sağlayıcı Kuruluşlarda proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip asgari bir proje personelinin bulunması zorunludur. Bu şartı sağlamayan projeler için başvuru yapılmaz. TÜBİTAK bu koşulla ilgili değerlendirmeyi aşağıdaki şekilde yapar:

16.4.1. Teknoloji Sağlayıcı Kuruluşta projede yürütülecek Ar-Ge çalışmaları ile teknik açıdan uyumlu bir lisans mezunu[3] bulunması gereklidir.

16.4.2. Müşteri Kuruluşta ise projede yürütülecek çalışmaların takibini, projenin yönetimini ve eş güdümünü sağlayabilmek için yeterli düzeyde uyumlu bir alanda bir lisans mezunu bulunması gereklidir.

16.4.3. Projenin konusuna göre uygun Lisans mezunu içeren proje ekipleri oluşturulmalıdır.

16.4.4. TÜBİTAK gerekli görmesi halinde proje personellerine ilişkin revizyon açabilir. Revizyon TÜBİTAK'ın belirlediği tarihe kadar tamamlanır. Kuruluş tarafından gerekçeli olarak revizyonda süre uzatımı talep edilmesi durumu ayrıca değerlendirilerek kuruluşa değerlendirme sonucu iletilir.

16.5. Başvuru koşulunu sağlamayan ve çağrı duyurusunda belirtilen süre içerisinde başvuru sahibi tarafından eksik belgeleri tamamlanmayan proje önerileri, teknolojik yeterlilik değerlendirmesine alınmaksızın (hakem değerlendirme süreci başlatılmaksızın) doğrudan ret önerisiyle GYK değerlendirmesine sunulur.

17. İş Birliği Yapısı:

17.1. Proje başvurusu, Müşteri Kuruluş ve Teknoloji Sağlayıcı Kurum(lar)/Kuruluş(lar) tarafından tek bir proje başvurusu halinde, ortak olarak sunulur.

[3] TÜBİTAK, proje konusuyla ilgili deneyimleri bulunan ancak farklı bir alanda lisans eğitimi almış olan çalışanların projeye uygunluğunu dikkate alabilir.

17.2. Proje kapsamındaki Ar-Ge çalışmalarını Teknoloji Sağlayıcı Kurum/Kuruluşların yürütmesi beklenir. Müşteri Kuruluşun Ar-Ge çalışmalarında kısmen de olsa görev alması durumunda bu çalışmalar projede gösterilebilir.

18. Kısmi destek uygulaması:

Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinin 24'üncü maddesinde belirtildiği şekilde kısmi destek uygulaması yapılır. Kısmi destek oranında projenin süresi dikkate alınır.

19. Proje Değerlendirme Sistematiği:

19.1. Projeler, Yenilik Destek Programı Uygulama Esasları Yönergesinin 5'inci Kısımının, 1'inci Bölümü (Hakem ile Değerlendirme ve Karar) çerçevesinde değerlendirilir. Her proje için mevzuat çerçevesinde hakem atama sürecinde bütçe büyüklüğüne bakılmaksızın ilave olarak sanayiden bir hakem belirlenir.

19.2. Hakem değerlendirmeleri ziyaretli olarak yapılır.

19.3 Güçlü bir yenilikçi teknolojik içerik ve/veya ticarileşme potansiyeli olmasına rağmen proje başvurusuna bunu yeterince yansıtamamış projeler, geliştirilebilir proje olarak nitelendirilip revizyona açılarak tespit edilen eksikliklerin tamamlanmasına ve yeniden değerlendirme yapılmasına imkan sağlanabilecektir.

20. Proje değerlendirme ölçütleri:

20.1. Projeler aşağıdaki üç boyut altında değerlendirilir:

i. Projenin endüstriyel Ar-Ge içeriği, teknoloji düzeyi ve yenilikçi yönü

ii. Proje planı ve kuruluşun altyapısının uygunluğu

iii. Proje çıktılarının ekonomik yarara ve ulusal kazanıma dönüşebilirliği

20.2. Çağrı için alt eşik değer, 100 üzerinden 60 olacaktır. Eşik değer altında puana sahip olan projeler reddedilir. Eşik ve Eşik üstü puan alan projelerin değerlendirme süreçlerine devam edilir.

20.3. Projelerle ilgili hakem ve kurul değerlendirmeleri esas alınarak proje puanı oluşturulur.

20.4. Çağrı kapsamındaki konulardan Akıllı Tarım, Gıda ve Hayvancılık, İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik alanlarında yapılan proje başvurularına 100 puan üzerinden yapılan hakem değerlendirmesine ilaveten 8 ek puan verilecektir.

20.5. Hakem değerlendirmesi sonrasında projenin değerlendirme puanı, yukarıda belirtilen eşik değerden yüksek olsa dahi ilgili Grup Yürütme Kurulu aşağıda belirtilen kritik tespitlere göre projenin desteklenmemesini önerebilir:

Kritik tespit 1. Projedeki tüm Ar-Ge faaliyetleri proje başvurusundan önce kuruluş tarafından tamamlanmış olup, kuruluşun çözmesi gereken teknik/teknolojik bir problem bulunmamaktadır.

Kritik tespit 2. Kuruluşun Ar-Ge çalışmalarına katkısı yoktur. Projedeki Ar-Ge çalışmaları hizmet alınan kurum/kuruluş tarafından yapılacaktır.

Kritik tespit 3. Proje çıktısının, teknik/teknolojik/yasal/hukuki açıdan yapılabilme, kullanılabilme veya endüstriyel uygulamaya dönüşme olasılığı yoktur.

Kritik tespit 4. Proje endüstriyel Ar-Ge içermeyen ve sadece üretim/laboratuvar altyapısı oluşturmaya yönelik yatırım amaçlı bir projedir.

Kritik tespit 5. Kuruluşta, proje konusu ile ilgili en az lisans derecesine sahip herhangi bir proje personeli yoktur.

a. Proje konusundan farklı bir alanda lisans eğitimi olan çalışanların özgeçmişlerinde proje konusu ile deneyimlerini sunmaları durumunda deneyimlerinin yeterliliği de dikkate alınacaktır.

b. Firmada çalışıyor olmasına rağmen mevcut proje ekibinde sunulmamış personel bulunması veya TÜBİTAK tarafından gerekli görülmesi halinde proje personellerine ilişkin revizyon açılabilir. Revizyonun TÜBİTAK'ın belirlediği tarihe kadar tamamlanması gerekir. TÜBİTAK tarafından belirlenen süreler içerisinde başvuru sahibi tarafından revizyonları tamamlanmayan proje önerileri, doğrudan ret önerisiyle GYK değerlendirmesine sunulur. Kuruluş tarafından gerekçeli olarak revizyonda süre uzatımı talep edilmesi durumu ayrıca değerlendirilerek kuruluşa değerlendirme sonucu iletilir.

Kritik tespit 6. Proje önerisi çağrıya uygun değildir.

Kritik tespit 7. Proje önerisi daha önce TÜBİTAK Destek Programlarına sunulmuş ve reddedilmiştir. Daha önce sunulmuş olan projenin ret gerekçelerine yönelik değişiklik yapılmadan proje tekrar sunulmuştur.

Kritik tespit 8. Proje önerisinde sunulan bilgiler projenin değerlendirilebilmesi için yetersizdir, kısıtlı düzeyde bilgi sunulmuştur.

Kritik tespit 9. Projede gerçekleştirilecek Ar-Ge faaliyetleri ile sunulan gider kalemleri nitelik ve nicelik olarak uyumlu değildir, gerçekçi bir bütçe planlaması yapılmamıştır. Bütçe kalemlerinin büyük çoğunluğu Ar-Ge çalışmalarına katkısı olmayan gereksiz ve fazla taleplerden oluşmaktadır.

21. İzleme:

21.1. Takvim yılı içerisinde iki dönem tanımlanmıştır. Birinci dönem 1 Ocak – 30 Haziran, ikinci dönem 1 Temmuz – 31 Aralık tarih aralıklarını kapsar. Projede yapılan çalışmalar, projenin öngörülen hedefe göre ilerleme durumu ve proje giderleri, Dönem Raporları ile TÜBİTAK'a sunulur.

21.2. Sermaye Şirketleri Dönem Raporunu, dönemin bitişini takip eden **üçüncü ayın** sonuna kadar sunar. Projenin sözleşme tarihi itibariyle tamamlanmış dönemleri var ise, söz konusu dönemlere ait raporları en geç, sözleşme tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulur.

21.3 Üniversite ve Araştırma Merkezleri Dönem Raporunu, en geç ilgili dönemin bitiş tarihini **takip eden ayın sonuna** kadar TÜBİTAK'a sunar. Projenin sözleşme tarihi itibariyle tamamlanmış dönemleri var ise, söz konusu dönemlere ait raporları en geç, sözleşme tarihini takip eden ayın sonuna kadar TÜBİTAK'a sunulur.

21.4. Projenin son döneminde, Dönem Raporuna ilave olarak Proje Sonuç Raporu ve Ticarileşme Planı sunulur.

21.5. Dönem Raporunda aşağıdaki belgeler olacaktır:

i. Teknik rapor
ii. Mali Müşavirlik Proje Harcamaları Değerlendirme Raporu (Sermaye Şirketleri ve Vakıf Üniversiteleri tarafından sunulur)
iii. Gider Formları
iv. Sunulan giderlerin proje ile ilişkili ve uygun olduğuna ve projenin hedeflere uygun ilerlediğine dair Müşteri Kuruluşun taahhüdü.

21.6. Projeler; dönem raporu, izleyici görüşleri ve proje önerisi dikkate alınarak izlenir.

21.7. Ticarileşme dönemi proje sözleşmesi çerçevesinde destek bitiş tarihinde (ek süre verilmesi halinde ek süre dahil) başlatılacak ve mevzuat çerçevesinde 1. 3. ve 5. Yılda firma tarafından sunulacak ticarileşme raporları marifetiyle takip edilecektir.

22. Başvuru için Gerekli Belgeler:

22.1 Ön kayıt[4]: TÜBİTAK, gereken basılı evrakları, başvuru sahiplerinin PRODİS'ten alacağı ön kayıt formunda (formun çıktısında) belirtir.

22.2. Proje Başvurusu: Proje önerisi TÜBİTAK'a PRODİS üzerinden ve yalnızca çevrimiçi gönderilir ve aşağıdakileri içerir:

I. Proje Önerisi
II. İş birliği protokolü (Proje önerisinin ekidir)

Bilgi İçin:

TÜBİTAK Yapay Zekâ Enstitüsü ile irtibat için
(Konsorsiyum Yapılanması, İş Birliği Protokolleri/Sözleşmeleri ve Teknik Konular ile ilgili bilgi)
yze@tubitak.gov.tr

TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı
(Bürokratik ve İdari Konular ile ilgili bilgi)
Ön Kayıt Birimi ile irtibat için
teydeb.onkayit@tubitak.gov.tr

TEYDEB ile irtibat için
1711@tubitak.gov.tr

[4] Daha önce kuruluş bazlı ön kayıt onayı alan kuruluşlar, tekrar ön kayıt yaptırmayacak ve evrak göndermeyecektir.